

CENTRAAL COLLEGE VOOR DE FARMACIE

BESLUIT NO. 09

OPLEIDINGSEISEN ZIEKENHUISFARMACIE

Het Centraal College voor de Farmacie in vergadering bijeen op 19 september 2012,

gezien	de aanwijzing van het specialisme ziekenhuisfarmacie en het belang van adequaat geformuleerde opleidingseisen voor de opleiding tot ziekenhuisapotheker;
in aanmerking nemende	de bevindingen in het rapport Eindtermen, Leerdoelen en Opleidingsprogramma Ziekenhuisapothekers (ELOZII) van de NVZA van 20 december 2007 en de ledenpeiling en de conclusies van de NVZA bijeenkomst van 28 september 2010
gelet op	artikel 10, lid 1, onder d en e, van de Regeling Specialismen Farmacie;
overwegende	de noodzaak en het belang van het vastleggen van de opleidingseisen voor de ziekenhuisapotheker ten behoeve van een kwalitatief goede farmaceutische zorgverlening;
gehoord	het Hoofdbestuur van de KNMP, het bestuur van de NVZA en de Specialisten Registratie Commissie;
heeft besloten	de navolgende opleidingseisen vast te stellen.

Naar aanleiding van de vaststelling van de nieuwe Regeling Specialismen Farmacie in 2014 heeft het Centraal College dit Besluit op 3 november 2014 aangepast.

Noot: Waar in dit besluit staat “hij, hem” etc. dient tevens gelezen te worden “zij, haar” etc.

INLEIDING

In 1998 is ziekenhuisfarmacie door de Minister van VWS erkend als specialisme volgens de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg. Ter uitvoering daarvan heeft de Koninklijke Maatschappij ter Bevordering der Pharmacie de Regeling Specialismen farmacie vastgesteld. De Minister van VWS heeft vervolgens met dit besluit ingestemd. Dit besluit is in 2008 herzien en in 2009 door de minister bekrachtigd. Volgens deze regeling is er een Centraal College, dat onder meer tot taak heeft het aanwijzen van deelgebieden der farmacie als specialisme, het instellen van het bijbehorend specialistenregister, en het vaststellen van eisen waaraan de opleiding tot specialist, opleiders, plaatsvervangend opleiders en opleidingsinstellingen moeten voldoen. In het onderhavige besluit worden deze laatste eisen wat betreft het specialisme ziekenhuisfarmacie vastgelegd. Het besluit vervangt het voorafgaande besluit met dezelfde titel van 21 juni 2003 (Besluit 3- 2000). Alvorens dit hernieuwde besluit te nemen heeft het Centraal College advies ingewonnen van de wetenschappelijke vereniging van ziekenhuisapothekers (NVZA), van de beroepsorganisatie (hoofdbestuur van de KNMP) en van de Specialisten Registratie Commissie (SRC). Vervolgens is aan de Minister van VWS om instemming gevraagd.

A ALGEMENE BEPALINGEN

A.1. DEFINITIES

Adviescommissie:

Een onafhankelijke commissie voor de behandeling van bezwaren zoals bedoeld in artikel 35 van de Regeling Specialismen Farmacie en artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Apotheker: De beroepsbeoefenaar die is ingeschreven in het register van apothekers als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg.

AIOS Apotheker in opleiding tot ziekenhuisapotheker, verder aangeduid als AIOS-ziekenhuisfarmacie

CanMeds competenties:

Canadian Medical Education Directives for Specialists

KNMP: De beroepsorganisatie van apothekers zoals bedoeld in artikel 14 lid 1 Wet BIG, de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie

Landelijk opleidingsplan:

Dit plan beschrijft de inhoud van het opleidingsprogramma en vormt het kader voor het persoonlijk opleidingsplan. Het wordt vastgesteld door het Centraal College op basis van het ELOZ-programma van de NVZA (Eindtermen-Leerdoelen-Opleidingsprogramma-Ziekenhuisapotheker).

Medeopleider: Opleider in één van twee samenwerkende opleidingsinstellingen, waarbij de opleider in het andere centrum eindverantwoordelijk is voor de jaarlijkse beoordelingen en eindbeoordeling van de AIOS-ziekenhuisfarmacie.

Mediator: Een professioneel conflictbemiddelaar die onafhankelijk kan bemiddelen tussen partijen waartussen een geschil is ontstaan.

Minister De Minister onder wie de volksgezondheid ressorteert

- Modelregeling:** Document waarin beschreven staat wat de onderlinge verantwoordelijkheden en verplichtingen zijn van de opleidingsinstelling(en), de opleider(s) en de AIOS-ziekenhuisfarmacie.
- NVZA:** De Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers, de wetenschappelijke vereniging voor het specialisme ziekenhuisfarmacie.
- Opleider:** De persoon die verantwoordelijk is voor de opleiding tot ziekenhuisapotheker en die als zodanig door de Specialisten Registratie Commissie is erkend.
- Opleiding:** De opleiding tot ziekenhuisapotheker conform de opleidingseisen ziekenhuisfarmacie.
- Opleidingsinstelling:**
De instelling waar de opleiding tot ziekenhuisapotheker wordt gevolgd en die als zodanig door de Specialisten Registratie Commissie is erkend.
- Opleidingsovereenkomst:**
De (arbeids)overeenkomst c.q. het aanstellingsbesluit tussen AIOS-ziekenhuisfarmacie en opleidingsinstelling die ertoe strekt dat de AIOS-ziekenhuisfarmacie in deze instelling de opleiding kan volgen.
- Opleidingsprogramma:**
De beschrijving van het inhoudelijk verloop van de periode waarin de opleiding wordt gevolgd in de betreffende opleidingsinstellingen.
- Opleidingsregister:**
Het register waarin de AIOS-ziekenhuisfarmacie gedurende de opleiding staat ingeschreven.
- Opleidingsteam:**
Groep personen, waaronder de opleider, de plaatsvervangend opleider en andere (ziekenhuis)apothekers, betrokken bij de opleiding, die mede instaan voor de breedte en de kwaliteit van de opleiding.
- Opleidersregister:**
Het register waarin is opgenomen welke ziekenhuisapothekers door de SRC erkend zijn als ziekenhuisapotheker opleider.
- Persoonlijk opleidingsplan:**
Door opleider en AIOS-ziekenhuisfarmacie opgesteld plan op individueel niveau waarin de persoonlijke ontwikkelpunten en leerdoelen van de AIOS-ziekenhuisfarmacie worden opgenomen, evenals de geplande activiteiten en fasering gedurende de opleiding (opleidingsprogramma). Hierin wordt ook de tijdsverdeling tussen de verschillende locaties en tussen routinetaken en verdieping aangegeven.
- Plaatsvervangend opleider:**
De persoon die de rechten plichten van de opleider overneemt indien deze tijdelijk zijn rol niet kan vervullen. De plaatsvervangend opleider moet als zodanig door de SRC worden erkend.
- Professioneel Statuut:**
Het document, zoals opgesteld door de KNMP, waarin de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de openbare- en de ziekenhuisapotheker zijn vastgelegd.
- Specialistenregister:**

Register zoals bedoeld in artikel 10 lid 1 onder c van de Regeling Specialismen Farmacie, waarin apothekers die voldoen aan de in deze Regeling vastgestelde eisen met betrekking tot een bepaald deelgebied van de farmacie, zijn ingeschreven door de Specialisten Registratie Commissie.

SRC Specialisten Registratie Commissie, het orgaan, bedoeld in artikel 14 lid 2 sub e Wet BIG.

Stage: Kort verblijf van de AIOS-ziekenhuisfarmacie in een andere instelling dan de opleidingsinstelling voor ervaring op een specifieke subtaak of verdieping, onder volledige verantwoordelijkheid van de opleider. De totale duur van dit verblijf buiten de opleidingsinstellingen bedraagt maximaal 4 maanden in totaal, tenzij de SRC vooraf toestemming verleent voor een langere periode.

Visitatiecommissie:

De door de SRC ingestelde commissie die op verzoek van de SRC instellingen bezoekt ter beoordeling van de geschiktheid als opleidingsinstelling en die van deze bezoeken een visitatieverslag uitbrengt.

Visitatierapport:

De zelfevaluatie die een (potentiële) opleidingsinstelling uitvoert als voorbereiding op de visitatie en die wordt opgesteld volgens een door de SRC vastgesteld model.

Ziekenhuisapotheker:

Beroepsbeoefenaar die is ingeschreven in het register van ziekenhuisapothekers als bedoeld in artikel 14 van de Wet BIG.

A.2. Ontwikkeling van de opleiding

1. In het kader van de ontwikkeling van de opleiding kan het Centraal College Farmacie op verzoek van de NVZA of de SRC besluiten tot afwijking van dit besluit of van een specifiek besluit met betrekking tot de opleiding door bij wijze van experiment een artikel uit het besluit buiten beschouwing te laten.
2. Bij toepassing van het eerste lid gelden de volgende voorwaarden:
 - a. er is sprake van een in de tijd begrensd experiment.
 - b. het experiment is projectmatig opgezet en kent een concreet doel alsmede een beschrijving van de wijze waarop het resultaat van het experiment getoetst wordt.
 - c. het experiment is door de SRC op uitvoerbaarheid getoetst.
 - d. het experiment mag niet in het nadeel zijn van (de opleiding van) betrokkenen.

A.3.

In alle gevallen waarin noch dit Besluit noch de Regeling Specialismen Farmacie uitsluitel geeft beslist de SRC, indien nodig na advies van het Centraal College

B EISEN MET BETREKKING TOT DE OPLEIDING

B.1. Inhoud van de opleiding

De opleiding omvat de volgende taakgebieden van de ziekenhuisapotheker specialist:

1. Patiëntenzorg, waaronder begeleiding van de farmacotherapie in brede zin inclusief geneesmiddelbereidingen en laboratoriumanalyses voor het individualiseren van de farmacotherapie.
2. Medicatieveiligheid en kwaliteitszorg
3. Bedrijfsvoering, waaronder medicatiebeleid, distributie en verwerving, en samenwerking met andere disciplines;
4. Onderwijs, onderzoek en innovatie in het eigen specialisme en ter ondersteuning van andere disciplines.
5. Overige bij wet en regelgeving vastgelegde taken.

Deze taakgebieden worden nader uitgewerkt en omschreven in het landelijk opleidingsplan.

B.2. Competenties

1. De opleiding is gericht op het bereiken van de competenties van de ziekenhuisapotheker specialist. Deze competenties zijn gebaseerd op de CanMeds competenties en zijn verder uitgewerkt in subcompetenties in het landelijk opleidingsplan.
2. De competenties zijn de volgende:
 - a. Farmacotherapeutisch en farmaceutisch handelen
 - b. Communicatie
 - c. Samenwerking
 - d. Kennis en wetenschap
 - e. Maatschappelijk handelen
 - f. Organisatie
 - g. Professionaliteit

B.3. Structuur van de opleiding

1. De opleiding bestaat enerzijds uit een opleiding in de praktijk en anderzijds uit (de-)centraal onderwijs.
2. De duur van de opleiding bedraagt vier jaar.
3. In het opleidingsprogramma komen de taakgebieden en competenties genoemd onder B1 en B2 evenwichtig aan bod. De volgorde van de verschillende onderdelen dient te worden vastgelegd in een persoonlijk opleidingsplan. Aan het begin van de opleiding komt een eerste oriëntatie in een breed scala aan onderdelen van de ziekenhuisfarmacie aan bod. Tijdens de opleiding moet een AIOS-ziekenhuisfarmacie een deel van de tijd de (deel)verantwoordelijkheid voor een afdeling of een functie binnen de ziekenhuisfarmacie dragen. In de loop van de opleiding komen de verschillende taakgebieden steeds meer geïntegreerd aan bod. Tijdens de opleiding dient een eigen bijdrage aan een wetenschappelijk onderzoek in de ziekenhuisfarmacie te worden geleverd.
4. De startdatum van de opleiding wordt door de SRC vastgelegd in het opleidingsregister

B.4. Opleidingsplan

1. Het landelijk opleidingsplan wordt vastgesteld door het Centraal College op advies van de NVZA. In het landelijk opleidingsplan kan niet worden afgeweken van dit Besluit Opleidingseisen Ziekenhuisfarmacie.
In het landelijk opleidingsplan is opgenomen
 - a. De inhoud van de opleiding
 - b. De competenties

- c. De structuur van de opleiding
 - d. De toetsing en beoordeling
2. Op basis van dit plan wordt per instelling een opleidingsprogramma opgesteld.
 3. Het landelijk opleidingsplan is het kader voor het persoonlijk opleidingsplan van elke individuele AIOS-ziekenhuisfarmacie.

B.5.

De opleiding vindt plaats in twee opleidingsinstellingen. In ieder geval gelden hierbij de volgende voorwaarden:

1. de opleiding vindt uitsluitend plaats in door de SRC erkende opleidingsinstellingen;
2. de minimum duur van de opleiding in één instelling bedraagt 1 jaar;
3. de opleiding dient gedurende het eerste jaar grotendeels in één van beide opleidingsinstellingen te worden gevolgd, waarvan maximaal één aansluitende periode van 2 maanden in de andere opleidingsinstelling;¹
4. het gehele opleidingsprogramma moet binnen het samenwerkingsverband van beide opleidingsinstellingen kunnen worden gevolgd;
5. in beide opleidingsinstellingen is een erkende opleider aanwezig;
6. één van beide opleiders wordt aangewezen als eindverantwoordelijk voor de beoordelingen als bedoeld in de artikelen B.8-B.11;
7. beide opleidingsinstellingen resp. opleiders sluiten een contract over de opleidingsovereenkomst, het opleidingsprogramma, de taakverdeling en de eindverantwoordelijk opleider en medeopleider met betrekking tot een AIOS-ziekenhuisfarmacie en de financiële en arbeidsrechtelijke afstemming. De SRC beoordeelt of de opleiding in dit contract voldoende is geborgd.

B.6.

Ten behoeve van ervaring op een specifieke subtaak of verdieping kan een stage worden gevolgd in een andere instelling, desgewenst in het buitenland, onder volledige verantwoordelijkheid van de opleider, gedurende in totaal maximaal 4 maanden, tenzij de SRC vooraf toestemming heeft verleend voor een langere periode.

B.7. Toetsing en beoordeling

1. De opleiding is voorzien van momenten waarop toetsing en beoordeling plaatsvindt.
2. De toetsing en beoordeling voldoen aan het protocol toetsing en beoordeling zoals opgenomen in het landelijk opleidingsplan.

B.8.

1. Aan het einde van het eerste opleidingsjaar, beoordeelt de eindverantwoordelijk opleider, na overleg met de medeopleider, of de AIOS-ziekenhuisfarmacie al dan niet geschikt en in staat is de opleiding voor het specialisme ziekenhuisfarmacie voort te zetten. De eindverantwoordelijk opleider zendt de beoordeling door middel van een daartoe vastgesteld formulier aan de SRC. Indien de opleider oordeelt dat de AIOS-ziekenhuisfarmacie niet geschikt en in staat is om de opleiding voort te zetten dient hij zijn beoordeling schriftelijk, met redenen omkleed en met vermelding van de datum waarop de opleiding wordt beëindigd, aan de AIOS-ziekenhuisfarmacie ter kennis te brengen en hiervan een afschrift te zenden aan de medeopleider en de secretaris van de SRC.
2. Indien – na een positieve beoordeling aan het einde van het 1^e jaar - in de daaropvolgende periode de voortgang van de opleiding door omstandigheden, die niet direct voortvloeien uit de opleiding en vanuit de opleiding niet waren te voorzien, sterk afwijkt van hetgeen in het opleidingsplan werd beoogd kan de opleiding tussentijds worden beëindigd. Hierover dient zo spoedig mogelijk met de AIOS-ziekenhuisfarmacie en de SRC te worden overlegd.

¹ De opleidingsinstelling dient rekening te houden met de voorwaarden voor financiering. Deze kunnen tot gevolg hebben dat de opleiding gedurende het eerste kalenderjaar volledig in één instelling moet worden gevolgd.

B.9.

Gedurende het eerste jaar van de opleiding dient minimaal eenmaal per kwartaal een voortgangsgesprek plaats te vinden tussen opleider en de AIOS-ziekenhuisfarmacie. De conclusies van deze gesprekken dienen voor gezien en mede ondertekend door de AIOS-ziekenhuisfarmacie, opleider en medeopleider schriftelijk te worden vastgelegd en na afloop van het eerste jaar tezamen met de beoordeling als bedoeld in artikel B.8. aan de SRC ter beschikking te worden gesteld.

B.10.

Behalve de beoordeling bedoeld in B.8. geeft de eindverantwoordelijk opleider, mede namens de mede-opleider, aan het einde van elk volgend opleidingsjaar een beoordeling van de AIOS-ziekenhuisfarmacie, onderbouwd met een aantal voortgangsdocumenten. De hier bedoelde beoordeling betreft de voortgang van de opleiding. De AIOS-ziekenhuisfarmacie is eerstverantwoordelijk voor het tijdig aanleveren van stukken aan de SRC.

B.11.

Aan het einde van de opleiding verklaart de eindverantwoordelijk opleider, na overleg met de medeopleider, door middel van een daartoe vastgesteld formulier of de AIOS-ziekenhuisfarmacie naar zijn oordeel bekwaam wordt geacht het specialisme ziekenhuisfarmacie zelfstandig naar behoren uit te oefenen.

B.12. Voltijd en deeltijd

1. De opleiding is in principe voltijds.
2. Een deel van de opleiding kan in deeltijd worden gevolgd. Hiertoe dienen de opleiders en de AIOS-ziekenhuisfarmacie met het persoonlijk opleidingsplan een gezamenlijk verzoek in bij de SRC.
De SRC geeft uitsluitend toestemming voor het in deeltijd volgen van de opleiding indien de kwaliteit van de opleiding gewaarborgd is. In ieder geval gelden hierbij de volgende voorwaarden:
 1. het eerste jaar van de opleiding dient voltijds te worden gevolgd;
 2. de werkzaamheden van de AIOS-ziekenhuisfarmacie dienen tijdens de periode van deeltijdopleiding ten minste overeen te komen met 24 uur per week. De opleiding dient naar rato verlengd te worden en er dienen voldoende waarborgen te worden aangegeven met betrekking tot de continuïteit van de opleiding.
3. Van de onder B.12.2 genoemde voorwaarden kan slechts wegens zwaarwegende redenen worden afgeweken, dit ter beoordeling van de SRC.
4. De in dit artikel genoemde voorwaarden zijn van overeenkomstige toepassing op een tussentijdse aanpassing van het persoonlijk opleidingsplan.

B.13. Verlenging

1. De SRC kan besluiten om de opleiding naar aanleiding van de toetsing en beoordeling zoals bedoeld in B.10. met ten hoogste 1 jaar (voltijd equivalent) te verlengen. Het bepaalde in dit artikel is onverkort van kracht voor de AIOS-ziekenhuisfarmacie die een (deel) van de opleiding in deeltijd heeft gevolgd, zoals bedoeld in artikel B.12.
2. Verlenging van de opleiding op initiatief van de opleider of AIOS-ziekenhuisfarmacie dient tijdig en met afdoende argumentatie aan de SRC ter goedkeuring te worden voorgelegd.
3. Bij verlenging van de opleiding wordt het persoonlijk opleidingsplan hierop aangepast.
4. Het bepaalde in het eerste lid van dit artikel is onverkort van kracht voor de AIOS-ziekenhuisfarmacie die de opleiding heeft onderbroken met goedkeuring en medeweten van de SRC, zoals bedoeld in B.14.
5. Indien de opleiding na 5 jaar (voltijd equivalenten) nog niet is afgerond beslist de SRC over eventuele voortzetting of beëindiging.

B.14. Onderbreking

1. Er is sprake van een onderbreking van de opleiding als er tijdelijk geen opleiding wordt gevolgd

2. De AIOS-ziekenhuisfarmacie doet in geval van zwangerschapsverlof of ouderschapsverlof voorafgaand aan de onderbreking, mededeling aan de SRC.
3. Indien de opleiding ten minste drie maanden, al dan niet aaneengesloten, is onderbroken wordt de SRC hiervan onverwijld op de hoogte gesteld. De SRC kan in dat geval besluiten dat een gedeelte van de opleiding opnieuw gevolgd wordt of kan andere voorwaarden stellen aan het vervolgen van de opleiding.
4. Indien de opleiding wordt onderbroken, wordt het persoonlijk opleidingsplan zodanig gewijzigd dat aan alle opleidingseisen kan worden voldaan.

B.15. Inschrijving in het opleidingsregister

1. Er is een opleidingsregister waarin de SRC de AIOS-ziekenhuisfarmacie bij aanvang van de opleiding inschrijft.
2. De inschrijving vindt plaats voor de duur van de opleiding en wordt doorgehaald conform het bepaalde in dit Besluit en het daartoe opgestelde uitvoeringsreglement van de SRC.
3. De AIOS-ziekenhuisfarmacie en de ziekenhuisapotheker opleiders dienen vóór de aanvang van de opleiding gezamenlijk bij de SRC een aanvraag tot de toelating en inschrijving in het opleidingsregister in.
4. De aanvraag bedoeld in het derde lid bevat in ieder geval de volgende elementen:
 - a. de naam en adresgegevens van de AIOS-ziekenhuisfarmacie;
 - b. een bewijs van inschrijving in het register van apothekers, zoals bedoeld in artikel 3 van de wet BIG;
 - c. een verklaring van de ziekenhuisapotheker opleiders dat zij bereid zijn de AIOS-ziekenhuisfarmacie op te leiden;
 - d. opgave in welke erkende opleidingsapotheken de opleiding zal plaatsvinden;
 - e. een verklaring dat er een arbeidsovereenkomst is afgesloten zoals bedoeld in B.5.
 - f. het persoonlijk opleidingsplan voor de AIOS-ziekenhuisfarmacie met aanvangsdatum en beoogde einddatum.

B.16. Vrijstellingsregeling

Het Centraal College voor de Farmacie stelt een apart Besluit vast ten behoeve van het verlenen van vrijstellingen aan de opleiding tot specialist.

C EISEN MET BETREKKING TOT DE OPLEIDER

C.1.

De opleider en plaatsvervangend opleider worden erkend door de SRC.

C.2.

Voor erkenning als opleider in de ziekenhuisfarmacie is vereist, dat de specialist ten minste in de voorgaande vijf jaar in het specialistenregister voor de ziekenhuisapothekers is ingeschreven en in zijn vakgebied werkzaam is geweest.

C.3.

De erkenning als opleider voor de ziekenhuisfarmacie kan slechts worden gegeven indien tevens het ziekenhuis waarbinnen de opleider werkzaam is, wordt erkend als opleidingsinstelling voor de ziekenhuisfarmacie. Daartoe dient de bestuurder van de instelling en de beoogde opleider de aanvraag voor erkenning van de opleidingsinstelling en erkenning van de opleider gezamenlijk bij de SRC in.

C.4.

De erkenning als opleider wordt verleend voor een periode van telkens ten hoogste vijf jaar, uiterlijk tot de datum waarop de arbeidsovereenkomst c.q. het aanstellingsbesluit van de opleider bij de opleidingsinstelling wordt beëindigd.

C.5.

Naast de opleider dient in de opleidingsinstelling ook een plaatsvervangend opleider te worden erkend. Deze ziekenhuisapotheker moet evenals de opleider in volledige of nagenoeg volledige dagtaak werkzaam en bij de opleiding betrokken zijn.

C.6.

De SRC kan tussentijds de erkenning van de opleider intrekken indien zij, op grond van een visitatierapport en een door de visitatiecommissie uitgebracht verslag, van oordeel is dat de opleider niet meer aan de gestelde eisen voldoet.

C.7.

Indien de SRC, gezien het visitatierapport en -verslag besluit de erkenning van de opleider niet opnieuw te verlenen of deze tussentijds in te trekken, deelt zij deze beslissing schriftelijk mede aan de (plv) opleider, het bestuur en/of de Raad van Bestuur van de opleidingsinstelling en de betrokken AIOS-ziekenhuisfarmacie. In het besluit noemt de SRC onder welke voorwaarden verlenging van de erkenning mogelijk is en benoemt een termijn waarbinnen deze gerealiseerd moeten zijn. Deze termijn bedraagt maximaal 1 jaar. Na ommekomst van deze termijn vervalt de erkenning voor zowel voor de opleider als voor de opleidingsinstelling.

C.8.

De erkenning van de opleider vervalt eveneens per de datum waarop aan de werkzaamheden van de opleider in de betreffende opleidingsinstelling een einde is gekomen. Na deze datum mogen geen nieuwe AIOS-ziekenhuisfarmacie in opleiding worden genomen, behoudens hetgeen bepaald is in artikel C.14 en C.15.

C.9.

Bij beëindiging van de erkenning van de opleider respectievelijk opleidingsinstelling op grond van het bepaalde in artikel C.7. en C.8. zal de SRC, voor zover nodig in overleg met de in opleiding zijnde AIOS-ziekenhuisfarmacie, nader bepalen op welke wijze zij hun opleiding kunnen voortzetten. De SRC kan hierbij in bijzondere gevallen van de voor de opleiding gestelde bepalingen afwijken. De SRC doet hiervan mededeling aan het Centraal College.

C.10.

Indien de opleider gedurende twee achtereenvolgende jaren geen AIOS-ziekenhuisfarmacie meer heeft opgeleid tot ziekenhuisapotheker, vervallen de erkenning van de opleider en die van de opleidingsinstelling.

C.11.

De erkenning als opleider wordt in principe met betrekking tot één opleidingsinstelling gegeven. In bijzondere gevallen kan de SRC in overleg met het Centraal College hiervan afwijken.

C.12.

1. De opleider dient:

- a. voldoende tijd aan de opleiding te geven en het daarmee samenhangende werk op zich te nemen;
- b. aantoonbaar blijkt te hebben gegeven en te geven van kwaliteiten op organisatorisch, vakinhoudelijk, didactisch en wetenschappelijk gebied;
- c. een voorbeeldfunctie als ziekenhuisapotheker te vervullen;
- d. betrokken te zijn bij onderwijsactiviteiten die binnen de opleidingsinstelling plaatsvinden
- e. samen met de AIOS-ziekenhuisfarmacie een persoonlijk opleidingsplan conform het landelijk opleidingsplan op te stellen en erop toe te zien dat dit programma wordt gevolgd
- f. ervoor zorg te dragen dat de AIOS-ziekenhuisfarmacie te allen tijde kan terugvallen op een ervaren ziekenhuisapotheker.

2 Indien de opleider niet aan alle vereisten voldoet kan de SRC toch besluiten tot erkenning indien de ontbrekende expertise door de leden van het opleidingsteam geborgd is. De opleider dient wel zelf over voldoende didactische en organisatorische kwaliteiten te beschikken.

C.13.

De erkenning als plaatsvervangend opleider geschiedt op dezelfde wijze als die van de erkenning van de opleider en onder dezelfde voorwaarden. De aanvraag tot erkenning dient vergezeld te gaan van de schriftelijke instemming van de opleider.

C.14.

De plaatsvervangend opleider treedt in de rechten en plichten van de opleider indien deze gedurende een aaneengesloten periode van drie maanden of langer zijn werkzaamheden niet heeft kunnen verrichten en tevens indien de functie van opleider vacant komt, doch dan voor ten hoogste de in C.15. genoemde termijn. De erkenning van de opleidingsinstelling blijft voor dezelfde periode gehandhaafd. Uiterlijk binnen een maand na het vacant komen van de functie van opleider dient hiervan schriftelijk mededeling aan de SRC te worden gedaan.

C.15.

Met inachtneming van het bepaalde in C.14. vervalt de erkenning van de plaatsvervangend opleider respectievelijk die van de opleidingsinstelling uiterlijk twee jaar na de datum waarop de plaatsvervangend opleider de taak van de opleider heeft overgenomen, tenzij inmiddels een nieuwe opleider is erkend. In deze periode mogen geen nieuwe AIOS-ziekenhuisfarmacie in opleiding worden genomen.

C.16.

Ter uitvoering van de erkenning van opleiders en plaatsvervangend opleiders zijn van toepassing de "Voorschriften voor visitaties, visitatiecommissie en erkenning van opleiders en opleidingsinstellingen" van de SRC.

D EISEN MET BETREKKING TOT DE OPLEIDINGSINSTELLING

D.1.

De opleidingsinstelling wordt erkend door de SRC.

D.2.

Voor de erkenning van een instelling als opleidingsinstelling voor het specialisme ziekenhuisfarmacie is vereist dat:

a. in de instelling de farmaceutische zorg zodanig is vorm gegeven dat een goede opleiding tot ziekenhuisapotheker met betrekking tot de taakgebieden, genoemd in B.1 gewaarborgd is. Daartoe dient de ziekenhuisfarmacie de volgende processen op voldoende niveau uit te voeren:

1. Farmaceutische patiëntenzorg
2. Logistiek en verwerving van genees- en hulpmiddelen
3. Voorraadbereiding inclusief farmaceutische analyse
4. Bereiding op individueel niveau en Voor Toediening Gereed Maken
5. Klinisch farmaceutische analyse en toxicologie
6. Onderwijs en onderzoek
7. Medicatieveiligheid en kwaliteitszorg
8. Management

Voor een volledige erkenning als opleidingsinstelling geldt dat de gebieden 1,2,4,6,7 en 8 volledig en adequaat worden ingevuld, en dat ten hoogste één van de gebieden 3 en 5 niet volledig en adequaat worden ingevuld. Worden beide gebieden 3 en 5 niet volledig en adequaat ingevuld dan is sprake van een deelerkenning.

b. opleiding een van de kerntaken van de instelling is en de onderwijs- en opleidingstaken van een niveau zijn dat overeenkomt met de eisen aan academische en topklinische opleidingsziekenhuizen;

c. in de instelling ziekenhuisapothekers werkzaam zijn die als opleider, resp. plaatsvervangend opleider voor de ziekenhuisfarmacie zijn erkend;

d. het aantal in de opleidingsinstelling werkzame AIOS-ziekenhuisfarmacie, minimaal 2 bedraagt en niet groter is dan het aantal dat door de SRC per instelling, op basis van het visitatierapport en -verslag, als maximum is vastgesteld;^{2,3}

e. er in de opleidingsinstelling voldoende aantoonbare aandacht is voor de kwaliteit van de farmaceutische taken;

D.3.

De erkenning als opleidingsinstelling voor de ziekenhuisfarmacie kan slechts worden gegeven indien tevens twee van de ziekenhuisapothekers worden erkend als opleider, resp. plaatsvervangend opleider. Het bestuur en/of de Raad van Bestuur van de instelling en de beoogde opleiders dienen gezamenlijk de aanvraag tot erkenning bij de SRC in.

D.4.

De erkenning als opleidingsinstelling wordt telkens verleend voor een periode van ten hoogste vijf jaar. De SRC kan voorwaarden aan de erkenning verbinden, evenals een termijn waarbinnen deze gerealiseerd moeten zijn. De SRC kan tussentijds een visitatie laten uitvoeren, indien zij aanwijzingen heeft dat de kwaliteit van de opleiding niet langer voldoende is geborgd.

D.5.

De SRC kan tussentijds de erkenning intrekken indien zij, op grond van een visitatierapport en een door de visitatiecommissie uitgebracht verslag, van oordeel is dat de instelling niet meer aan de gestelde eisen voldoet. De SRC stelt op basis van dit rapport en verslag voorwaarden voor continuering van de erkenning vast en benoemt een termijn waarbinnen deze gerealiseerd moeten zijn.

² Bij het toekennen van een maximale opleidingscapaciteit is de leidraad 1 AIOS per 2 ziekenhuisapothekers. Per jaar stromen maximaal 2 AIOS in.

³ Indien op enig moment niet is voldaan aan de eis van minimaal 2 AIOS dient dit onverwijld aan de SRC ter kennis te worden gebracht. De SRC kan in geval van overmacht een tijdelijke dispensatie verlenen.

D.6.

Indien de SRC, gezien het visitatierapport en verslag, besluit de erkenning niet (opnieuw) te verlenen of tussentijds in te trekken, deelt zij haar beslissing schriftelijk mede aan het bestuur en/of de Raad van Bestuur van de instelling, de opleiders en de betrokken AIOS-ziekenhuisfarmacie. In het besluit noemt de SRC onder welke voorwaarden verlenging van de erkenning mogelijk is en benoemt een termijn waarbinnen deze gerealiseerd moeten zijn. Deze termijn bedraagt maximaal 1 jaar. Na ommekomst van deze termijn vervalt de erkenning voor zowel voor de opleider als voor de opleidingsinstelling. Het is de instelling niet toegestaan in deze periode nieuwe AIOS-ziekenhuisfarmacie voor opleiding aan te stellen.

Tegen deze beslissing van de SRC kan binnen zes weken na de datum waarop de beslissing is afgegeven bezwaar worden aangetekend bij de SRC.

D.7.

Voor het geval de erkenning van een instelling als opleidingsinstelling niet is verlengd dan wel is ingetrokken zal de SRC nader bepalen op welke wijze de AIOS-ziekenhuisfarmacie hun opleiding kunnen voortzetten. De SRC zal hierbij in bijzondere gevallen - in overleg met het Centraal College - van de voor de opleiding gestelde bepalingen kunnen afwijken.

D.8.

Indien zich tijdens de periode van erkenning belangrijke wijzigingen voordoen in het opleidingsteam of de taakgebieden van de opleidingsinstelling, dient de SRC hiervan onverwijld in kennis te worden gesteld en kan de SRC besluiten dat een nieuwe visitatie noodzakelijk is.

D.9.

Indien in een erkende opleidingsinstelling gedurende twee jaar geen opleiding heeft plaatsgevonden, vervalt de erkenning. Een nieuwe erkenning als opleidingsinstelling kan worden aangevraagd via de procedure en onder de voorwaarden zoals omschreven in dit hoofdstuk.

D.10.

- a. In afwijking van hetgeen gesteld is in art. D2 sub a kan aan een instelling ook een deelerkenning als opleidingsinstelling worden toegekend;
- b. In de instelling als bedoeld in lid a dient een substantieel deel van de opleiding mogelijk te zijn: van de in art D.2.a genoemde processen mogen processen 3 en 5 ontbreken; voorts gelden dezelfde criteria als voor een volledige opleidingserkenning zoals aangegeven in art D2 sub b - e.
- c. De opleider (evt. samen met opleidingsteam) in een instelling met een deelerkenning dient aan dezelfde criteria te voldoen als in een instelling met een volledige opleidingserkenning
- d. Voor het realiseren van een opleiding dient een instelling met een deelerkenning een samenwerkingsverband aan te gaan met een tweede opleidingsinstelling met volledige opleidingserkenning (zie B5)
- e. In afwijking van hetgeen gesteld is in art. D2 sub d is een continue bezetting met 2 AIOS-ziekenhuisfarmacie voor een deelerkenning niet vereist, onder voorwaarde dat gedurende het eerste opleidingsjaar van een AIOS-ziekenhuisfarmacie minimaal één andere AIOS-ziekenhuisfarmacie werkzaam is in dezelfde instelling.

D.11.

De opleidingsinstelling moet bereid zijn om stagiairs van de opleiding tot apotheker toe te laten.

D.12.

Ter uitvoering van de erkenning van opleidingsinstellingen zijn van toepassing de “Voorschriften voor visitatie, visitatiecommissie en erkenning van opleiders en opleidingsinstellingen” van de SRC.

E EISEN TE STELLEN AAN DE AIOS- ZIEKENHUISFARMACIE

E.1.

De AIOS-ziekenhuisfarmacie moet in het BIG-register als apotheker zijn ingeschreven.

E.2.

Bij de aanvang van de opleiding dient de AIOS-ziekenhuisfarmacie het persoonlijk opleidingsplan, zoals dat in overleg met de opleiders en passend binnen de eisen zoals bedoeld in B.1 – B.7 , is opgesteld, ter goedkeuring aan de SRC voor te leggen.

E.3.

1. De AIOS-ziekenhuisfarmacie dient alle werkzaamheden die verband houden met de opleiding naar behoren te verrichten en de aanwijzingen te volgen die door de opleider(s) in het belang van de opleiding worden gegeven, een en ander met inachtneming van de opleidingsovereenkomst, het Professioneel Statuut en de bekwaamheid van de betrokkene.
2. De AIOS-ziekenhuisfarmacie is verplicht deel te nemen aan de toetsing van diens opleiding aan de in dit Besluit opgenomen competenties
3. De AIOS-ziekenhuisfarmacie is verplicht deel te nemen aan buiten de opleidingsinstelling georganiseerd onderwijs, zoals aangegeven in het landelijk opleidingsplan.

E.4.

Indien de AIOS-ziekenhuisfarmacie gedurende een aaneengesloten periode van drie maanden door ziekte of andere omstandigheden de opleiding niet kan of heeft kunnen volgen, dient hij dit aan de SRC mee te delen. De SRC is bevoegd na overleg met de opleider te bepalen op welke wijze compensatie dient plaats te vinden. Zij doet van haar beslissing mededeling aan de AIOS-ziekenhuisfarmacie en aan de opleiders. Indien deze AIOS-ziekenhuisfarmacie de opleiding nogmaals gedurende een aaneengesloten periode van drie maanden of langer moet onderbreken, zal deze periode steeds in zijn geheel dienen te worden gecompenseerd.

E.5.

De AIOS-ziekenhuisfarmacie dient tijdens de opleiding ten minste eenmaal over een wetenschappelijk onderzoeksproject de ziekenhuisfarmacie betreffend, voor de NVZA een voordracht te houden en een peer reviewed artikel te publiceren in een wetenschappelijk tijdschrift.

E.6.

De AIOS-ziekenhuisfarmacie dient, samen met de opleider en de medeopleider, op de in het daartoe opgestelde uitvoeringsbesluit vastgelegde wijze te rapporteren over de voortgang van de opleiding.

E.7.

De AIOS-ziekenhuisfarmacie is verplicht een portfolio bij te houden van de activiteiten met betrekking tot de opleiding en vorderingen in het kader van deze opleiding zoals omschreven in het opleidingsprogramma.

E.8.

Bij voltooiing van de opleiding kan de AIOS-ziekenhuisfarmacie overeenkomstig de daartoe door de SRC gehanteerde uitvoeringsvoorschriften op basis van de Regeling Specialismen Farmacie (art. 28) en het Besluit Registratie en Herregistratie het verzoek indienen tot inschrijving in het specialistenregister van ziekenhuisapothekers. De AIOS-ziekenhuisfarmacie dient bij dit verzoek te voldoen aan de verplichtingen zoals vastgelegd in het daartoe opgestelde uitvoeringsreglement van de SRC en het voor de inschrijving in het specialistenregister verschuldigde bedrag te voldoen.

E9. Opleidingsregister

1. Indien de SRC akkoord gaat met de aanvraag voor de opleiding conform art B15 schrijft zij de AIOS-ziekenhuisfarmacie in in het opleidingsregister.

2. De inschrijving in het opleidingsregister wordt doorgehaald na beëindiging van de opleiding waarna de apotheker kan worden ingeschreven in het specialistenregister van ziekenhuisapothekers, dan wel bij voortijdige beëindiging van de opleiding conform art B8.

F GESCHILLEN

a. Met betrekking tot de beoordeling aan het einde van het eerste opleidingsjaar – B.8.

F.a.1 Mediation

1. In geval de eindverantwoordelijk opleider naar aanleiding van de evaluaties en de beoordeling zoals bedoeld in B.8, tot de conclusie komt dat hij de AIOS-ziekenhuisfarmacie niet geschikt en in staat acht om de opleiding voort te zetten en dat hij de opleiding beëindigt, wordt dit mondeling met de AIOS-ziekenhuisfarmacie besproken en tevens schriftelijk, met redenen omkleed, aan hem kenbaar gemaakt (met afschrift aan mede-opleider en SRC)
2. De AIOS-ziekenhuisfarmacie kan hiertegen schriftelijke bedenkingen uiten bij de opleider.
3. Indien de opleider en de AIOS-ziekenhuisfarmacie niet tot overeenstemming komen is er sprake van een geschil. Voor de oplossing van dit geschil kan door partijen een mediator ingeschakeld worden conform het Reglement van de Stichting Nederlands Mediationinstituut.
4. De meest gerede partij maakt schriftelijk of elektronisch zijn voornemen om over te gaan tot mediation aan de wederpartij kenbaar.
5. Zolang deze mediation niet is beëindigd zal geen der partijen hierover aan de SRC mededeling doen.
6. De uitkomst van de mediation wordt – uiterlijk 3 maanden na dagtekening van het oordeel als bedoeld onder F.a.1.1 – kenbaar gemaakt aan de SRC. Over hetgeen tijdens de mediation is gesproken wordt uitsluitend met toestemming van de opleider en AIOS-ziekenhuisfarmacie mededeling gedaan aan de SRC.
7. Indien mediation niet tot overeenstemming leidt of indien de opleider en de AIOS-ziekenhuisfarmacie niet kiezen voor het inschakelen van een mediator kan de AIOS-ziekenhuisfarmacie zijn bezwaar schriftelijk kenbaar maken bij de SRC.

F.a.2.

De SRC onderzoekt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen zes weken na ontvangst van het bezwaar, of de voortgangsgesprekken op de voorgeschreven wijze hebben plaatsgevonden en of de opleider op grond van deze gesprekken redelijkerwijze tot zijn oordeel heeft kunnen komen. De SRC hoort hiertoe de betrokken opleider(s), de AIOS-ziekenhuisfarmacie en naar haar mening daarvoor in aanmerking komende andere personen en instanties.

F.a.3.

Indien de SRC tot de conclusie komt dat de voorgeschreven procedure op de juiste wijze is gevolgd, en dat uit de schriftelijk vastgelegde voortgangsgesprekken blijkt dat de opleider terecht tot een negatief oordeel over het voortzetten van de opleiding is gekomen, deelt de SRC dit schriftelijk mee aan de AIOS-ziekenhuisfarmacie en de betrokken opleiders. De opleiding van de AIOS-ziekenhuisfarmacie wordt dan als beëindigd beschouwd.

F.a.4.

Indien de SRC tot de conclusie komt dat de voorgeschreven procedure niet juist of onvolledig is gevolgd, en/of uit de schriftelijk vastgelegde voortgangsgesprekken niet blijkt dat de opleider terecht tot een negatief oordeel kon komen met betrekking tot het voortzetten van de opleiding, dan zal de secretaris van de SRC dit schriftelijk meedelen aan de AIOS-ziekenhuisfarmacie en de betrokken opleider. De opleiding wordt vervolgens voortgezet.

F.a.5.

Zowel opleider als AIOS-ziekenhuisfarmacie kan tegen deze beslissing van de SRC zoals bedoeld in artikel F.a.3 en artikel F.a.4, binnen 6 weken na de datum waarop de SRC de in deze artikelen genoemde beslissing heeft afgegeven, een bezwaarschrift indienen bij de SRC. De SRC legt dit bezwaarschrift voor advies voor aan de Adviescommissie zoals bedoeld in artikel 35 van de Regeling Specialismen Farmacie.

b. Met betrekking tot de eindbeoordeling – B.10.

F.b.1.

De eindverantwoordelijk opleider dient de in B.10. bedoelde beoordeling drie maanden voor het formele einde van de opleiding ter kennis te brengen van de AIOS-ziekenhuisfarmacie.

F.b.2.

Tegen een negatieve beoordeling kan de AIOS-ziekenhuisfarmacie, binnen twee weken na ontvangst van het bericht van de opleider schriftelijk bedenkingen uiten bij de opleider

F.b.3.

Indien de opleider en de AIOS-ziekenhuisfarmacie niet tot overeenstemming komen, kan de AIOS-ziekenhuisfarmacie bij de SRC bezwaar aantekenen tegen het besluit van de opleider.

F.b.4.

De SRC onderzoekt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen zes weken na ontvangst van het bezwaar, of de voortgangsgesprekken op de voorgeschreven wijze hebben plaatsgevonden en of de opleider op grond van deze gesprekken terecht tot zijn oordeel heeft kunnen komen. De SRC hoort hiertoe de betrokken opleider(s), de AIOS-ziekenhuisfarmacie en naar haar mening daarvoor in aanmerking komende andere personen en instanties.

F.b.5.

De SRC neemt naar aanleiding van de bevindingen uit het in artikel F.b.4 bedoelde onderzoek een beslissing of de beoordeling door de opleider juist is en de AIOS-ziekenhuisfarmacie dientengevolge niet kan worden ingeschreven in het specialistenregister van ziekenhuisapothekers. In het geval de SRC concludeert dat de AIOS-ziekenhuisfarmacie niet kan worden ingeschreven in het specialistenregister van ziekenhuisapotheker deelt de SRC in haar beslissing tevens mee aan welke voorwaarden de AIOS-ziekenhuisfarmacie moet voldoen om alsnog in het specialistenregister van ziekenhuisapothekers ingeschreven te kunnen worden.

F.b.6.

Indien de SRC weigert een AIOS-ziekenhuisfarmacie in het specialistenregister van ziekenhuisapothekers in te schrijven, dan kan de AIOS-ziekenhuisfarmacie binnen zes weken nadat de SRC deze beslissing heeft afgegeven, een bezwaarschrift indienen bij de SRC. De SRC legt dit bezwaarschrift voor advies voor aan de Adviescommissie zoals bedoeld in artikel 35 van Regeling Specialismen Farmacie.

c. Met betrekking tot de erkenning van opleiders en opleidingsinstellingen

F.c.1. Tegen een beslissing van de SRC met betrekking tot de erkenning van opleiders zoals bedoeld in art. C.4 - C.10 of de erkenning van opleidingsinstellingen zoals bedoeld in art.D.4 - D.10 kan binnen zes weken na afgifte van de beslissing schriftelijk bezwaar worden aangetekend bij de SRC.

F.c.2. De SRC legt dit bezwaarschrift voor advies voor aan de Adviescommissie zoals bedoeld in artikel 35 van Regeling Specialismen Farmacie.

G INWERKINGTREDING

G.1. Dit besluit is vastgesteld door het Centraal College op 19 september 2012 en aangepast op 3 november 2014, gehoord adviezen van de NVZA, KNMP-Bestuur en SRC kamer Ziekenhuisfarmacie. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2013. Het aangepast Besluit treedt in werking 2 dagen na publicatie in de Staatscourant.

G.2. Het besluit Opleidingseisen ziekenhuisfarmacie van 19 september 2012 wordt met de inwerkingtreding van dit besluit ingetrokken.

G.3. Dit Besluit wordt jaarlijks geëvalueerd.